

Motion till riksdagen

1985/86: Bo308

Agne Hansson m. fl. (c, s, fp)

Stödet till allmänna samlingslokaler

Behovet av allmänna samlingslokaler är brett om vittnat. Det kan bl. a. utläsas av alla de ansökningar om statligt stöd som finns hos bostadsstyrelsens samlingslokaldelegation och alla de projekt som är under behandling runt om i landets kommuner. Alla dessa projekt visar också att de folkrörelseägda allmänna samlingslokalerna fortfarande spelar en väsentlig roll i det svenska samhället.

Riksdagen har tidigare vid flera tillfällen dels uttalat sig för fördelarna med folkrörelseägda allmänna samlingslokaler, dels uttalat sitt stöd för ett fortsatt statligt stöd till allmänna samlingslokaler. Motiven för dessa riksdagens uttalanden har härletts ur de fördelar som finns med att folkrörelserna själva äger och förvaltar de allmänna samlingslokalerna. Vi vill i detta sammanhang peka på t. ex. att ansvaret för en lokal skapar ett engagemang och en kontinuitet hos föreningarna, det ökar föreningslivets möjligheter att påverka beslut i lokalfrågorna, det ger ett minskat beroende och stärker därmed föreningarnas integritet samt att driftkostnaderna kan hållas låga genom föreningsmedlemmarnas ideella insatser.

Frivillig samverkan kring en samlingslokal är ett bra sätt att stimulera och utveckla människornas delaktighet och ansvar i viktiga gemensamma angelägenheter. Många kommuner söker nu olika vägar för att skapa en ökad delaktighet bland medborgarna för olika gemensamma verksamheter och dessutom skapa bättre villkor för föreningslivet och folkrörelserna. I detta perspektiv så är lokalhuvudmannaskapsfrågan viktig.

Bygdegårdarnas riksförbund (BR), Folkets-husföreningarnas riksorganisation (FHR) och Riksföreningen Våra gårdar (VG) är riksorganisationerna för landets allmänna samlingslokaler. De samarbetar i samlingslokalorganisationernas samarbetskommitté och bedriver bl. a. ett gemensamt utvecklingsarbete för allmänna samlingslokaler. Den omfattande rådgivnings- och informationsverksamhet som dessa tre riksorganisationer bedriver har möjliggjorts genom att riksorganisationerna erhåller ett statligt stöd, dels till resp. riksorganisation, dels till gemensamma insatser i nämnda samarbetskommitté.

Behovet av rådgivning etc. från riksorganisationerna har ökat under senare år. Regering och riksdag har utöver ordinarie ramar anslagit särskilda medel till allmänna samlingslokaler. Vidare har antalet ärenden som ställer krav på centrala insatser fortsatt att öka under senare år. Stödet till riksorganisationerna har i princip varit oförändrat under samma tid. Detta är inte en tillfredsställande situation.

Departementschefen begär i årets budgetproposition i likhet med föregå-

ende år. riksdagens bemyndigande för regeringen att få överskrida ramarna för statligt samlingslokalstöd om det motiveras av sysselsättnings-skäl. Detta bemyndigande bör riksdagen lämna regeringen. Det finns inte möjlighet att i nuvarande statsfinansiella läge begära en i och för sig angelägen ökning av ramarna för att möjliggöra ett välmotiverat ökat stöd till de tre riksorganisationerna. Däremot finns det starka skäl som talar för att organisationerna erhåller ett ökat stöd för de ökade rådgivnings- och serviceinsatser som erfordras i de fall en snabb ökning sker av samlingslokalbygget av sysselsättnings-skäl. Detta bör ges regeringen till känna.

Det framgår av budgetpropositionen att det hos samlingslokaldelegationen finns ansökningar om lån och bidrag som för närvarande gör att den s. k. kön på preliminärt beslut är drygt tre år för upprustningsbidrag och nästan fem år för lån och anordningsbidrag m. m. Det är inte tillfredsstäl-lande.

Den totala ramen för lån och bidrag till anordnande av allmänna sam-lingslokaler har nominellt i stort sett varit oförändrad sedan 1973. Samti-digt har byggnadskostnaderna stigit mycket kraftigt. Det fanns dock inte möjlighet att i den nuvarande budgetsituationen föreslå en i och för sig angelägen utvidgning av ramarna. Däremot anser vi att om arbetsmark-nadsläget försämras så bör det vara naturligt att öka det statliga stödet till samlingslokalsektorn. Fördelningen av ett sådant ökat statligt stöd bör ske av bostadsstyrelsens samlingslokaldelegation efter samråd med arbets-marknadsstyrelsen.

Upprustningsbidrag kan bl. a. endast erhållas till lokal som varit allmän samlingslokal före den 1 juli 1973. Sådant bidrag har hittills endast kunnat utgå en gång per lokal. I budgetpropositionen föreslår departementschefen att bestämmelserna ändras så att föreningar som erhöll bidrag under de första åren efter bidragets införande skall få möjlighet att genomföra nödvändiga upprustningsåtgärder och därför erhålla upprustningsbidrag. En sådan förändring hälsar vi med tillfredsställelse. "Det bör ankomma på regeringen att utforma de närmare bestämmelserna för bidragsgivningen", föreslås i budgetpropositionen. Dessa bestämmelser bör utfärdas av rege-ringen men efter hörande av bostadsstyrelsens samlingslokaldelegation. Detta bör ges regeringen till känna.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om stödet till allmänna samlingslokaler.

Stockholm den 24 januari 1986

Agne Hansson (c)

Margareta Andrén (fp)

Åke Wictorsson (s)